אלף־בית / ווערטלעך און אידיאָמען

אַ	אַ מענטש צום טיש אַראָפּגעלאָזטע נאָז אַלט טאָר מען נישט זײַן קיין ייִאוש איז גאָרנישט פֿאַראַן אַלע ייִדן זענען משפּחה אַפֿילו אַ שמעק טאַבעק נישט ווערט אַהין ־ אַהער איז אַ קרײַץ	רב נחמן קאָצקער רבי שינעווער רבי
ײ	איינער איז קיינער איינס אין דער וועלט אַ געפֿאַלענער העלפֿט דער אייבערשטער אלץ אין איינעם איז נישטא ביי קיינעם	ה' סומך נופֿלים
ײַ	אײַנרײַסן וועלטן נישט צו פֿיל אײַנרײַסן	דער אמרי־אמת געוואָרנט זײַנע קינדער
אי	אין איין אויגנבליק	
או		
אָ	אָדער גאָר אָדער גאָרנישט אָפּגעשלאָגענע הושענא /אויסגעקלאַפּטע נשמה	נישט ייִדישלעך - לעלעווער רבי
אוי	אַ ייִד טאָר נישט אויספֿירן אויסגעקנאַקטע קאַרטע אויב מע קען נישט אַריבער,מוז מען אַרונטער, און איך זאָג לכתּחילה אַריבער אויך מיר געלערנט אויבן איז נישטאָ ריין קוגל אויס מענטש	רב ישׂראל סאַלאַנטער כרטיס מנוקב על עצמו, אין לו זכויות בשמיים כי כבר קבל כבוד בע"ה. רב שך בעל־התּניא
ב בֿ	בעסער אַ ייִד אָן אַ באָרד, איידער אַ באָרד אָן אַ ייִד מיט אַלע באַקציינער באַרג אַראָפּ און באַרג אַרויף באַשערט איז באַשערט מע מיינט אַ בער, ס'איז נאָר אַ קער אַז אַ בעלזער חסיד טוישט זיך אַ בענדל שמדט זיך אַ ייִד אין פּאַריז	רב מאירל תּשובֿה ווישניצער רבי בעלז
ג	די גאַל אָנהאַלטן אינעם גאַרטל גאָרנישט מיט גאָרנישט גיי דיר ווי דער פֿעפֿער וואַקסט. אַ געוואָרענער איז נישט קיין געבאָרענער. גוף וויל פֿרעסן, גוף וויל פּאָפֿן, גוף ווערט פּגרן גוף ווערט פֿאַרפֿוילן, און גוף וויל פֿאָרט.	קאָצקער רבי רב יצחק הוטנער הגוף רוצה לזלול ו"גוף" ר"ת הגוף רוצה לישון וכשאומרים לו שסופך שתתפגר, סופך שתרקב באדמה א"כ הגוף חפץ. קאָצקער רבי

	געזאָגט און געטאָן געלט איז בלאָטע מיט געלט קען מען אײַנקויפֿן אַ וועלט געקניפּט און געבונדן גערעכנט איז האַלב באַצאָלט גרויסער צעלייגער / קנאַקער גרויסער געשעפֿט געהערט ווי המן דעם גראַגער	קאָצקער רבי מחלקת אויפֿן טשערנאָבילער רבי
ד	מענטשן וואָס זינגען אַ דודעלע מענטשן וואָס זינגען אַ איכעלע דרייען אַ ספּאָדעק / אַ טשײַניק/ אַ קאָפּ אַ דריי מיטן גראָבן פֿינגער	רב יצחק הוטנער
ה	האַקן אַ טשײַניק הונדערט און הונדערט איינס איז נישט אַלץ איינס אָפּגעשלאָגענע הושנא אַ היימישער פֿאַרשטייט אויפֿן ווּנק הײַנט מיר, מאָרגן דיר הפֿקר פּעטרישקע	
ו	וואַסער איז נישט קיין בלוט און בלוט איז נישט קיין וואַסער ווען וואָלט איז אַפּיקורסיות וועגט האָבן אויערן ווערן אויס קאַפּעליוש־מאַכער די גאַנצע וועלט איז נישט ווערט מע זאָל געבן אויף איר אַפֿילו אַ קרעכץ די וועלט איז אַ ווערטל	קאַרלינער רבי משל פֿון ח״חי מיטן גבֿיר ״מת מתוך הצחוק סימן יפֿה לו, מת מתוך הבכי סימן רע לו" פּערעלע, קאָזשעניצערס טאָכטער קאָצקער רבי
ז	זײַ אַ מענטש! אַז מע זוכט געפֿינט מען	
ח	וואָס בײַ יענעם איז שיין, איז בײַ דיר געמיין, דאָס ווייס נאָר אַ חסיד אַליין. אַ חסיד פֿרעגט זיך איבער אַז מע לעבט מיט חשבון שטאַרבט מען מיט וידוי זיך אנגעטאן א חד-גדיא	בײַ פּוילישע חסידים
ט	אַ טאָג אַ מלאך ־ אַ טאָג אַ גלח טאַפּן אַ וואַנט זיך טײַלן מיטן ביסל טראַכט גוט ־ איז שוין גוט אַז מען טראַכט נישט איז נאָך בעסער טאָן און נישט אויפֿטאָן, טאָן און נישט אָפּטאָן עס טויג אויף כּפּרות מיט וועמען מען גייט צו טיש	אַזוי וואָרענט מען אַ חתן אין בעלז ליובאַוויטשער רבי ירושלימער ייִשובֿ־הישן רבי ישׂראל סאַלאַנטער
י	אַ ייִדישע קישקע קען מען נישט שאַצן אַ יאָר מיט אַ מיטוואָך	צאַנזער רבינס דאַוונען
כ	זײַן אַ כּותל־מערבֿי	

	אויף כּפּרות	
כ	כאַפּן הייסע נישט קיין / לאָקשן כאַפּן אויפֿן קאָפּ כאַפּן גאָט בײַ די פֿיס	
ל	לא מיט אַן אלף אַ לימענע בלײַבט אַ לימענע	רב אָשר פֿרוינד(אויף די מידות)
מ	מלאָכה ־ מלוכה משה גרויס מאַכן צימעס מאַכן אַ גאַנצן געשעפֿט מאַכן אַ מצבֿ אַ מענטש איז נישט קיין מלאך אַ מענטש צום טיש מעשׂה מענטש	נאָוואַרדעק: אויף אַ מלאך אויף אַ מענטש
נ	נישט אַהין - נישט אַהער נענטער ווי ווײַטער	
ס	צום סדר וועלן מיר אַלע זיצן אין איינעם, צוזאַמען ווי א סוד אין בראד	
ע	עד כּאן הקפֿה ראשונה עס און בענטש און זײַ אַ מענטש עס ווי אַ ייִד, גיי ווי אַ ייִד, שלאָף ווי אַ ייִד. אַז ער הייסט מענדל קען מען שוין עסן פֿון זײַן פֿענדל עק וועלט	
פּ	פּוילישע חסידות ־ חסידות וואָס פּועלט ג. באַזאָרגט יעדן איינעם מיט זײַן פּעקל, עגמת־נפֿש מאַכט מען זיך אַליין פּשוט איז גלײַך, גלײַך איז נישט קרום	פּוילישע רביים חידושי־הרי"ם
פֿ	פֿאַרשלעפּטע קרענק משפּיע זײַן אויף די פֿערד ביז זיי פֿאַרגעסן זיי זענען פֿערד פֿאַר וואָס קרעכצן וואָס איז געווען נעכטן, בעסער זאָגן וואָס וועט זײַן מאָרגן. פֿאַרדרייען אַ קאָפּ נישטאָ קיין פֿאַרפֿאַלן פֿאַרשלעפּטע קרענק פֿאַשפּילן א וועלט פֿון אַ ביסל מיט אַ ביסל ווערט אַ פֿולע שיסל פֿויגל־מילך פֿרעג נישט א פּיסק אויף שרויפֿן	בעל־התּניא בעשט שינעווער רבי: תּפֿילת־מעריבֿ קען אויספּועלן אַפֿילו "פֿויגל־מילך" = כּל־טובֿ
צ	צדיק אין פעלץ צו אַלדי שוואַרצע יאָר אַ צענטער צום מנין	

	ביז צו דער קעשענע	
ק	אויס קאַפּעליוש מאַכער קיין יאוש איז גאָרנישט פֿאַראַן מיטן גאַנצן קנאַק קראַנק אויף קדחת אַז מען קוקט קאַלט זעט מען קאַלט אַ קנויל האָט אויך אַן עק קײַען אויף ביידע באַקן עס איז נישט די קרעטשמע, עס איז נישט דאָס דאָרף ביז צו דער קרעטשמע ווי קומט די קאַץ איבערן וואַסער?	קאָצקער רבי אויף די ווערטער פֿון דעם מקושש אויף לחם־הפּנים. זאָגט מען אויף עמעצן וואָס איז פּראָסט
ר	אַ רענדל - אַ וואָרט רײַסן וועלטן, רײַסן הימלען רײַסן פֿון זיך שטיקער מיטן רעכטן פֿוס	
ש	שווער צו זײַן אַ ייִד שוין איין מאָל אַ נאָמען ווי דער פֿאַראַיאָריקער שניי סייג לחכמה שתּיקה, אָבער שתּיקה אַליין איז נישט קיין חכמה די גאַנצע שטאָט האָט מורא פֿון ראָש־הקהל און ער פֿון זײַן ווײַב שטעלן אַ פֿײַג מע שיקט נישט די קאַץ נאָך מילך אַזוי ווי ס'איז דאָ שבת אויף דער וועלט פֿאַרקויף נישט דעם שבת פֿאַר אַ שטיקל קוגל	אָדם־הראשון צום יצה"ר ־ עלי תּאנה לשון שבֿועה פֿאַרקויפֿן דעם שבת פֿאַר גשמיותדיקע זאַכן
שׂ	האָב שׂכל - גיב אַ שמייכל מי שנכנס אָבֿ ממעטין בשׂמחה מיט שׂמחה	דער בעשט
תּ	תּורה איז די בעסטע סחורה תּשובֿה איז נישט קיין בער, תּשובֿה איז אָפּקער	חפֿץ־חיים
ת	טאַנצן אויף צוויי חתונות א תּירוץ פֿון ליכט בענטשן טאנצן מיט איין ... אויף צוויי חתונות	